

תאריך: ג' אדר תשע"ב 27 בספטמבר 2012	חוזר נכות מס' 1901 חוזר אגף השיקום חוזר לשכה רפואית
נושא: נכות כללית תת נושא: נכויות קשות שם החוזר: קווים מנחים לקביעת דרגה מלאה במקרים של נכויות קשות	
מטרת החוזר ליידע את הרופאים המוסמכים, פקידי השיקום ופקידי תביעות נכות כללית על עדכון פרק ו' בקווים המנחים לקביעת דרגת אי כושר המאפשר קביעת דרגת אי כושר מלאה במקרים של נכויות קשות המפורטות בחוזר זה. הנוהל נועד להקל על קבלת ההחלטה במקרה של נכות קשה, ולקבוע מדיניות אחידה בכל הסניפים לגבי הליקויים המפורטים.	
פתח דבר	
הגדרות	
תהליך עבודה הוראות לביצוע	
רשימת תפוצה מנהלי הסניפים מנהלי סניפי משנה מנהלי תחום גמלאות סגני מנהלי תחום גמלאות ממונים, מרכזים פקידי תביעות נכות ממונים מרכזים פקידי אגף השיקום	
החוזר הוכן ע"י שלי מימון לביא	

פתח דבר

החלטה בדרגת אי כושר בנכות מחייבת שיקול דעת מעמיק של כל שותפי התפקיד. חוק לרון נכנס לתוקפו לפני כשלוש שנים והוא מביא לפתחנו את הקושי לקבוע האם כושרו של התובע להשתכר צומצם ב-50% לפחות, במיוחד במקרים שתובעים אלו עובדים ומשתכרים.

יחד עם זאת, בעקבות בדיקת תיקים שנעשתה בחודשים האחרונים, נמצא כי ישנם מספר ליקויים רפואיים קשים אשר בגינם ניתן לקבוע כי טווח התעסוקות צומצם באופן משמעותי ומכאן שיש לקבוע דרגת אי כושר מלאה.

נוהל זה מחליף את רשימת הליקויים המצויים בפרק ו' בקווים המנחים והוא נועד להקל על קבלת ההחלטה במקרה של נכות קשה, וכן לקבוע מדיניות אחידה בכל הסניפים לגבי הליקויים המפורטים.

הגדרות**אדם עם ליקוי רפואי קשה**

אדם שבשל הליקוי הרפואי טווח התעסוקות שהוא מסוגל להן מצומצם מאוד בשל אחד או יותר מאלה:
א. הליקוי גורם להגבלות ממשיות ומצמצם משמעותית את סוגי העיסוקים שהוא יכול להשתלב בהם.

ב. סבירות להעדויות ממושכות מעבודה וקושי גדול לתפקד יום מלא בעבודה לעתים קרובות כתוצאה מהמצב הרפואי.

ג. הנכה זקוק להכשרה מיוחדת, ליווי וחניכה בכל משימה חדשה, או נוספת בעיסוק.

ד. רוב המעסיקים ירתעו מהעסקתו בשל המגבלה להטיל על העובד מטלות נוספות, להרחיב עיסוק, והחשש מיחסי ציבור רעים הכרוכים במקרה של פטורים.

אצל אדם עם ליקוי רפואי קשה מתקיים בדרך כלל לפחות אחד מאלה:

(א) קיימת לפי חוות דעת של רופא, הגבלה ניכרת ביכולת של התובע לתפקד באחד

או יותר מהתחומים הבאים: ביכולת לבצע פעולות יום יום באופן עצמאי,

ביכולת הניידות מחוץ לבית, ביכולת לנהל משק בית, ביכולת לבצע רבות מן

הפעולות הנדרשות לעבודה, ואם מדובר בליקוי שכלי או נפשי קיימת הגבלה באחד או

יותר מהתחומים הבאים: ביכולת הקוגניטיבית, ביכולת להפעלת שיקול דעת, ביכולת

לקבל אחריות, ברצייה וכו';

(ב) לפי חוות דעת של פקיד שיקום טווח העיסוקים והמקצועות, בהן מסוגל התובע

להשתלב, מצומצם מאוד בשל המגבלות הנובעות מהליקוי הרפואי (כולל העדויות

תכופות מהעבודה בגין מצב רפואי), ובנוסף לכך כדי להשתלב בעבודה מתאימה לו,

התובע זקוק להכשרה מיוחדת והוא נדרש להשקיע מאמצים החורגים באופן ניכר מאלה

המושקעים על ידי אדם רגיל לצורך השתלבות בעבודה, או שהוא נזקק לעזרה פעילה של

הסביבה כדי לתפקד בעבודה.

הוראות לביצוע

- ✓ להלן רשימת הליקויים שבגינם ניתן לקבוע דרגה מלאה על סמך הליקוי הרפואי בלבד:
- ✓ ליקוי ראייה בשיעור 90% לפחות.
- ✓ ריתוק לכסא גלגלים או חוסר תפקוד מלא ב-2 גפיים לפחות.
- ✓ מחלת נפש כרונית – 50% ומעלה לפי סעיף 33.
- ✓ פיגור שכלי – 40% ומעלה לפי סעיף 91.
- ✓ שנה ראשונה לאחר השתלת: כליה, לב, ריאות, כבד.
- ✓ ליקוי שמיעה בשיעור 60% ואפזיה בשיעור 40% (סעיף מותאם בגין קשיי דיבור).

✓ אדם החולה במחלה מתקדמת הנמצאת במצב פעיל או במצב של הפוגה שטרם מלאה לה שנה ולפי חוות דעת רופא אינו מסוגל לחזור לעבודתו הקודמת (לדוגמא, מחלה ממארת).

לתשומת לבכם

- א. במקרים אלו עצם הליקוי מהווה את הנימוק להחלטה.
- ב. בכל מקרה שבו על אף שהתובע סובל מאחד הליקויים שמופיעים לעיל, הרופא המוסמך, פקיד השיקום ו/או פקיד התביעות סבורים שאין לקבוע דרגה מלאה נוכח הערכת מצבו הפרטני של התובע, הם רשאים לעשות זאת ובלבד שההחלטה תהיה מנומקת באופן מפורט וברור.
- ג. אנו מבחינים בין ליקוי שמיעה (60%) ואפזיה (40%) המוזכר לעיל, לבין אדם עם חירשות אך בעל יכולות תקשורת. במקרים אלה של חירשות בלבד יש להביא בחשבון את היכולות התפקודיות ואת הכישוריהם האישיים ולקבל החלטה בהתאם.

הבהרה,

במקרים **חריגים בלבד**, בהם הרופא המוסמך או פקיד תביעות סבור שאף על פי שקיים אחד מהליקויים המופיעים לעיל, לא מוצדקת דרגת אי כושר מלאה וכתוצאה מכך התיק יעבור גם לפקיד שיקום שייתן המלצתו - פקיד התביעות יעביר את התיק **לפני קבלת החלטה לעיון צוות נכות במשרד הראשי באמצעות רפרנטית הסניף.**

חזרה

ב ב ר כ ה,

		
---	--	---

<p>לימור לוריא מנהלת אגף א' גמלאות נכות</p>	<p>כרמל סטינגר כרמל סטינגר מנהלת אגף השיקום</p>	<p>ד"ר מריו סקולסקי המנהל הרפואי</p>
---	---	--